

Tre Halskov-søstre i Bigum i slutningen af 1800 tallet og historien om, hvorfor gårdmand Rasmussen skiftede navn til Bak.

Bertel Halskov, min bedstefar, blev født i Bigum Huse i 1867. Han havde en storebror og 3 søstre. Og det er Bertels søstre, Jensine, Mette Marie Cathrine og Maren, der fyldte i de erindringer, som min far og hans brødre udvekslede, når de mødtes. At høre anekdoterne om dem satte fantasien i gang, og på magisk vis blev fars afdøde fastre levende for mig.

Den ældste, Jensine, var gift med skrædderen og husmanden i Bigum Huse. Her tjente de to til livets udkomme fra 1890 til 1943. Og det var typisk her, at far og hans søskende startede tilværelsen som tjenestetyende. Somme tider to og to, andre gange som ene medhjælper på husmandsstedet. Jensine var og blev overhovedet i søskendeflokken.

Lillesøster Mette Marie Cathrines historie blev fortalt igen og igen, når klasseforskelle og magtforhold på landet skulle illustreres. Da hun i 1890 var 16 tjente hun i huset hos Bigums største gårdmand. Den ældste søn var 15 på det tidspunkt. Mette Marie Cathrine var livlig og køn. Det udviklede sig til et kæresteforhold, som stod på i flere år. Som 23-årig, 7 år efter det første møde mellem dem, blev Mette Marie gravid, gårdmandssønnen var faderen. Mette Marie troede på ægteskab, men det kunne naturligvis ikke komme på tale. Dertil var klasseforskellen alt for stor. Gårdejereren og hans kone var dog klar over, at faderskabet ikke kunne skjules, så Mette Marie blev lovet, at barnet kunne få deres efternavn: Rasmussen. Og i kirkebogen anerkender Anton Rasmussen da også at være far til Mette Maries datter Dorthea. Men slægtskabet med Mette Maries barn blev smart og hurtigt sløret af, at Anton Rasmussen og hans familie nu skiftede navn til Bak. Mette Marie var så alene med en lille datter, samtidig med, at hun var tvunget til at fortsætte sin tyendetilværelse. Den lille Dorthea Rasmussen kom i pleje hos storesøsteren Jensine og skrædderen. Tre år senere blev Mette Marie husholderske hos en enkemand med fire børn på en stor gård i Ingstrup. De blev snart gift, og enkemanden adopterede den lille Dorthea. Fem børn var der nu, men i løbet af de næste 16 år kom der 9 mere plus et plejebarn.

Den yngste af søstrene, Maren, blev ansat som sy pige på gården hos Mette Marie i Ingstrup. Her fødte hun som ugift en dreng, Ernst Halskov, der voksede op på gården hos mosteren som plejebarn. Maren fortsatte som syerske rundt omkring, blandt andet i Viborg, hvor hun som 43-årig blev gift med en portør. De fik ingen børn, og Marens mand døde ved en rangerulykke tre år efter brylluppet i 1922. Maren var kendt i Viborg som en dygtig syerske, hvor hun døde efter 34 år som enke.